

राज्य शासकीय निवृत्तीवेतनधारक / कुटुंब
निवृत्तीवेतनधारक यांचेकरीता जीवनप्रमाणपत्र
(Digital Life Certificate) सुविधा उपलब्ध
करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २०१५/प्र.क्र.२४/कोषा प्रशा - ५

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

तारीख: १५ जानेवारी, २०१६.

संदर्भ:-

- १) महाराष्ट्र शासन, वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.२४/कोषा-प्र-५,
दिनांक ०१/१२/२०१५

शासन निर्णय -

उपरोक्त संदर्भांकित शासन निर्णयान्वये राज्य शासनाने सेवानिवृत्तीवेतनधारकांना त्यांचे हयातीचे दाखले देणेसाठी केंद्र शासनाच्या जीवन प्रमाण या वेबपोर्टलशी संलग्न होण्यासाठी तत्त्वतः मान्यता प्रदान केली आहे. त्याअनुषंगाने राज्यातही सर्व कोषागारांची माहिती सदर वेब पोर्टलवर भरून कोषागारांचे नोंदणीकरण करण्यात आलेले आहे.

त्यामुळे राज्य शासकीय निवृत्तीवेतनधारकांना/ कुटुंब निवृत्तीवेतनधारक यांना हयातीचा दाखला देण्यासही बायोमॅट्रीक म्हणजे त्यांचे बोटाचे किंवा त्यांचे डोळ्यातील आयरीस यंत्रावर ठेवून संबंधित व्यक्तीचे यापूर्वी आधार कार्ड बनविताना दिलेले बायोमॅट्रिक्स (बोट किंवा आयरीस) यांच्याशी मेळ घालून सदर बायोमॅट्रिक्स त्याच व्यक्तीचे असल्याची खात्री जीवनप्रमाण पोर्टलव्दारे करणे शक्य झाले आहे.

सदर सुविधेचा लाभ घेण्यासाठी सेवानिवृत्ती वेतनधारकांनी पुढीलप्रमाणे कार्यवाही करावी.

१) राज्य शासनातर्फे बायोमॅट्रिक्स घेण्याची सुविधा राज्यातील कोषागार / उपकोषागार तसेच जिल्हाधिकारी कार्यालय / तहसिलदार कार्यालय/ राष्ट्रीयकृत बँका येथे उपलब्ध करून देण्यात येईल. सेवानिवृत्तीवेतनधारक व्यक्ती सदर केंद्रात जाऊन सदर सुविधेचा वापर करू शकतील. त्यासाठी त्यांना सदर सुविधा केंद्रामध्ये त्यांची वैयक्तिक माहिती जसे त्यांचा पी.पी.ओ.क्रमांक, नांव, मोबाईल क्रमांक किंवा ई-मेल आयडी इत्यादी भरण्यासाठी मदत केली जाईल व त्यांचे बायोमॅट्रिक ऑथॅन्टिकेशन पूर्ण झालेनंतर त्यासंदर्भात मोबाईलवर लघुसंदेश प्राप्त होईल.पी.पी.ओ. क्रमांक अचुक भरणे अत्यंत महत्वाचे आहे.

२) निवृत्तीवेतनधारक जीवनप्रमाण पत्र एन्ड्रायड टॅब / स्मार्टफोन / विन्डोज संगणका व्दारे सादर करू शकतात. त्यासाठी बायोमॅट्रीक अथवा आयरीस ही सयंत्रे असणे आवश्यक आहे. ही प्रणाली एन्ड्रायड टॅब / स्मार्टफोन / विन्डोज संगणकावर प्रतिष्ठापित करण्यासाठी www.jeevanpraman.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असलेल्या “डाऊनलोड” या विकल्पावर क्लिक करावे. त्यानंतर प्रणालीमध्ये ई-मेल ची नोंद करावी. व आय अॅग्री (I Agree) या बटणावर क्लिक करावे. त्यानंतर जीवनप्रमाणासाठी आवश्यक असलेले फिंगर प्रिंटस् किंवा आयरीस सयंत्रे कोणत्या

कंपनीचे व कोणत्या क्षमतेचे असावे याची माहिती दिलेली आहे. तसेच त्यासाठी आवश्यक असलेले ॲप्लीकेशनस ६४ बीट किंवा ३२ बीट मधील आहे. त्याप्रमाणे यादीतून निवडून डाऊनलोड करावे. त्यासोबत आपोआप माहितीपत्रकाची फाईल डाऊनलोड होते. त्या फाईलमध्ये नमूद केलेल्या माहितीनुसार कार्यवाही करावी. सदर ॲप्लीकेशन एन्ड्रायड टॅब / स्मार्टफोन / विन्डोज कम्प्युटर वर प्रतिष्ठापीत करावे व त्यानंतर सदर प्रणालीत जाऊन निवृत्तीवेतन धारकाने ज्या कोषागारातून निवृत्तीवेतन घेत आहे, ते कोषागार निवडावे. स्वतःचे संपूर्ण नांव, भ्रमणध्वनी क्रमांक, आधार क्रमांक (यु.आय.डी.), निवृत्तीवेतन प्रदान आदेश क्रमांक (पीपीओ) बँक खाते क्रमांक इत्यादी माहिती जीवनप्रमाण प्रणालीत भरावी. त्यानंतर निवृत्तीवेतनधारक/ कुटुंबनिवृत्तीवेतनधारक यांनी फिंगर प्रिंट स्कॅनर / आयरीस स्कॅनर मार्फत बायोमॅट्रिक ऑथॅन्टिकेशन करून स्वतःला रजिस्टर करून घेण्यात यावे. त्यानुसार निवृत्तीवेतन धारक स्वतःच्या निवासस्थानातून बायोमॅट्रिक ऑथॅन्टिकेशन स्वतः करू शकतील व जीवनप्रमाण पत्र कोषागारास सादर करू शकतील.

३) जीवनप्रमाण पत्र प्राप्त करण्याची कार्यवाही पूर्ण झाल्यावर निवृत्तीवेतनधारक/ कुटुंब निवृत्तीवेतनधारक यांनी जीवनप्रमाण संकेतस्थळावर Pensioner login केल्यास Digital Life Certificate सादर करणेची व कोषागारात स्वीकृतीची प्रक्रिया यशस्वी झाली किंवा कसे याबाबत माहिती प्राप्त होईल.

४) कोषागार अधिकार्यांची जबाबदारी :

अ) कोषागार अधिकारी यांनी www.jeevanpramaan.gov.in या संकेतस्थळावर स्वतःचे एजन्सी लॉगीनद्वारे लॉगीन करावे. डाऊनलोड या पर्यायामधील DLC Yet to be processed हा पर्याय निवडावा. त्यामध्ये निवृत्तीवेतनधारक/ कुटुंब निवृत्तीवेतनधारकांनी सादर केलेले जीवनप्रमाण पत्रांची यादी प्राप्त होईल. त्या यादीमधील प्रत्येक निवृत्तीवेतन धारकाच्या नावा समोरील process यावर क्लिक करावे. व त्यानंतर प्रणालीत उपलब्ध झालेल्या माहितीमधील पीपीओ क्रमांक, आधार क्रमांक, निवृत्तीवेतनधारकाचे नाव, छायाचित्र, बँक खाते क्रमांक इत्यादी पडताळून योग्य असल्यास प्रणालीमध्ये Action to be taken या रकान्यात Success हा पर्याय निवडावा व Remarks या रकान्यात " आपण सादर केलेले जीवनप्रमाण पत्र कोषागारास प्राप्त झाले आहे, धन्यवाद " असे (इंग्रजीमध्ये किंवा मराठीमध्ये) नमूद करावे.

जर निवृत्तीवेतन धारकाची जीवनप्रमाण या प्रणालीद्वारे प्राप्त झालेली माहिती व कोषागारातील उपलब्ध अभिलेख्यावरील माहितीमध्ये तफावत असल्यास जीवनप्रमाण प्रणालीमध्ये Failure हा पर्याय निवडावा व Remarks या रकान्यात " आपण सादर केलेले जीवनप्रमाण पत्रात ----- तफावत आहे. त्यामुळे आपले जीवनप्रमाणपत्र असफल झाले. कृपया जिल्हा कोषागार कार्यालयास संपर्क साधावा. . धन्यवाद " असे (इंग्रजीमध्ये किंवा मराठीमध्ये) नमूद करावे.

ब) अप्पर कोषागार अधिकारी (निवृत्तीवेतन) यांनी दररोज जीवनप्रमाण या संकेतस्थळावर लॉगीन करून त्यांच्या कोषागारात प्राप्त झालेल्या जीवनप्रमाण पत्राची कार्यवाही पूर्ण करावी. यानंतर निवृत्तीवेतन प्रणालीमध्ये हयातीचे दाखले प्राप्त झाल्याची नोंद घेण्यात यावी.

५) जे निवृत्तीवेतनधारक/ कुटुंब निवृत्तीवेतनधारक www.jeevanpramaan.gov.in या संकेतस्थळावर यापूर्वीच नोंदणीकृत आहेत, त्यांना प्रतिवर्षी लघुसंदेशाद्वारे निर्धारित दिनांकास Digital Life Certificate सादर करणेबाबत स्मरण करण्यात येईल.

६) वरील नवीन व्यवस्था ही सध्या प्रचलित असलेल्या व्यवस्थे व्यतिरिक्त असेल. नवीन व्यवस्था लागू करण्या संदर्भात अधिक माहिती करीता संकेतस्थळ www.jeevanpramaan.gov.in वर जाऊन अथवा संबंधित जिल्हा कोषागार कार्यालयातील निवृत्तीवेतन शाखा येथे संपर्क करता येईल.

७) ज्या निवृत्तीवेतनधारक / कुटुंबनिवृत्तीवेतनधारकांनी अद्याप हयातीचा दाखला सादर केला नसेल ते या नवीन व्यवस्थे अंतर्गत Digital Life Certificate सादर करू शकतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०११५१६०६२६७४०५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

ना. भा. रिंगणे
शासनाचे उपसचिव

प्रत,

१. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानसभा / विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
२. सर्व सन्माननीय विधानसभा / विधान परिषद व संसद सदस्य,
३. राज्यपालांचे सचिव
४. मुख्यमंत्र्यांचे व उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव
५. सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
६. सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग
७. मंत्रालयीन सर्व विभागांच्या अधिन असलेल्या सर्व विभागांचे व कार्यालयांचे प्रमुख
८. प्रबंधक, मुळ न्यायालय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई
९. प्रधान महालेखापाल (लेखा परीक्षा)- १, महाराष्ट्र, मुंबई
१०. प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई
११. महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-२, महाराष्ट्र, नागपूर
१२. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, महाराष्ट्र, नागपूर

१३. आयुक्त, आयकर (TDS) चर्नीरोड, मुंबई ४००००२
१४. आयुक्त, आयकर (TDS) सिव्हील लाईन, नागपूर ४४४००१
१५. प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा) मुंबई
१६. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
१७. सचिव, महाराष्ट्र विधीमंडळ सचिवालय, मुंबई
१८. प्रबंधक, लोक आयुक्त व उपलोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई
१९. प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई
२०. मुख्य माहिती आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
२१. विशेष आयुक्त, महाराष्ट्र सदन, कोपर्निकस रोड, नवी दिल्ली
२२. सर्व विभागीय आयुक्त
२३. सर्व जिल्हाधिकारी
२४. सर्व जिल्हापरिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
२५. संचालक , लेखा व कोषागारे, मुंबई
२६. अधिदान व लेखाअधिकारी, मुंबई
२७. सहसंचालक, लेखा व कोषागारे, कोकण/पुणे/नागपूर/औरंगाबाद/नाशिक/ अमरावती
२८. मुख्य लेखापरीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई
२९. सहसंचालक, स्थानिक निधी लेखा मुंबई /पुणे/नागपूर/औरंगाबाद/नाशिक/अमरावती
३०. वित्त विभागातील सर्व कार्यासने
३१. निवड नस्ती कोषा प्र.५